

Beszéljünk az emberről, akit ma új lehetőségek új feladatai elé állít nemzetgazdaságunk vezetésének és tervezésének tökéletesítése. A Nagy Nemzetgyűlés immár törvényerőre emelt számos olyan értékes javaslatot, melyet pártunk Országos Konferenciája kezdeményezett, s ezzel az újítások a megvalósítás szakaszába léptek, hogy a mai tudomány és technika haladásának megfelelően hajlékonyabbá, rugalmasabbá tegyék közéletünket. Az emberen van a sor, a gondolkodó egyéniségen, hogy munkatársaival együtt részt vegyen a különböző alkalmazási módozatok bátor kísérletezésében, és a legjobb megoldás mellett tudjon dönteni.

Ez az ember nem absztrakt. Ez az ember élő valóság, a szocializmus építésének hőse és így saját magának eredménye is. Ez a konkrét ember a Korunk szerkesztői, munkatársai és olvasói esetében Románia Szocialista Köztársaság hazafias magyar értelmisége. Nem kaszt többé, mint a régi úri-polgári intelligencia, hanem a munkássággal és parasztsággal együtt felemelkedett, e tömegekkel való együttműködésre tudományos, technikai, irodalmi és művészeti téren szakmailag kiképzett szocialista réteg, mely a nemzeti elzárkózást sem ismeri, mert a felszabadulás óta eltelt több mint két évtized különösképpen elősegítette a román néppel, főleg a román szocialista értelmiséggel való bensőséges egyesülését világnézet és politikum, szakmaiság és művelődés minden tekintetében. Büszkén hangsúlyozhatjuk: lapunk munkájában is tevékenyen vesznek részt a román tudósok és írók, s más nemzetiségűek legjobbjai.

Hogyan kapcsolódjunk be alkotóbb módon a felpezsdülő közéletbe? Miként folytassuk eddigi részvételünket az új igények szerint?

Nem az első kötelességünk-e bárhol és mindenütt, itt és most, saját munkahelyünkön tökéletesebben helytállani a nemzetgazdaság vezetésének és tervezésének tökéletesítéséért? Nagyszerű fejlődési ütemben vagyunk, de nem küszöbölhetjük ki a hibaszázalékokat, amíg több egyéni tudással és jobb vezetői képességgel nem uralkodunk a saját építő munkánk eredményeként újjászületett gazdasági élet törvényszerű meneteli felett. „A gyakorlat igazolja, hogy a vezetési formák és módszerek rendszeres hozzáigazítása a folytonosan változó valóság követelményeihez meggyorsíthatja az egész társadalmi fejlődést. Ezzel szemben a valóság mellőzése, a szervezés és a vezetés terén mutatkozó lemaradás előbb

vagy utóbb ellentmondásokat és olyan káros jelenségeket hoz létre, amelyek akadályokat gördítenek a gazdasági és kulturális élet, az egész társadalom előmenetelének útjába" — hirdette az RKP Központi Bizottságának főtítkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs a decemberi konferencián elhangzott *Jelentésében*, s bizonyára helyesen járulunk hozzá az országos tennivalókhoz, amikor folyóiratunk tengelyébe a konkrét szociológia alkalmazásának követelményeit és a vezetéstudomány alapos megismertetését állítjuk.

Hazánk változó valóságát mozgásjelenségeiben kell ismernünk, s ehhez fel kell szerelnünk olvasóinkat az elemző társadalomszemlélés, a szociografikus feldolgozás, a módszeres valóságfeltárás eszközeivel, egyaránt elkerülve a pusztán spekulatív szociologizálás szokványait és egy elszigetelt helyi munka kezdetlegességét. Ugy szeretnők, hogy minden olvasónk szempontokat kapjon a maga és munkakörnyezete feladatainak reális felméréséhez, saját mikroközössége teljes funkcionalitásának megismeréséhez, s így tisztázza a maga több, képeőbb hozzájárulását mind az össz-társadalom, mind a maga és családja javára. A napirendre kerülő vezetéstudomány-nak ugyanúgy súlypontot számunk szerkesztésünkben, mint ahogyan (régebbi olvasóink emlékezhettek rá) úttörői közé tartoztunk hazánkban a kibernetika megismer-tetésének is.

És találhatunk-e különlegesebb feladatot folyóiratunk idei programja számára, mint városaink és falvaink modernizálásának szolgálatát? Azokról az alapvető élet-forma-egységekről van szó, melyeken belül az állampolgárok kifejtik gazdasági, poli-tikai és társadalmi-kulturális tevékenységüket, s igazán nem mindegy, hogy a civilizáció általános behatolása és átalakító ereje spontánul, pusztán technikailag és „iro-dai“ intézkedésekem át érvényesül-e, avagy itt is a gondolkozó és döntő emberek egyénisége, tudományos munkaösszhangja, emelt intellektualizmusa játszik meghatározó szerepet. Olvasóink mintegy fele falun él, s már ez a tény is kötelez arra, hogy a közigazgatási-területi szervezés javítása, a községrendezések során mi is hoz-zájáruljunk mindazok kiműveléséhez, akik a felmerülő kérdéseket valóban össze tud-ják egyeztetni „a termelőerők fejlődésében és földrajzi megoszlásában a társadalom fejlődése során bekövetkezett minőségi változásokkal, a lakosság szerkezetében, az egész ország városainak, községeinek és falvainak arculatában, méreteiben és élet-feltételeiben végbement módosulásokkal“ — ahogyan a *Jelentés* feladatainkat meg-fogalmazta. Az új megye-rendszer, melynek térkép-javaslatát a Központi Párt-és Állami Bizottság januárban megvitátásra, a széles nyilvánosság elé terjesztette, lényegesen elősegíti a falu-kérdések konkrét megragadását.

A falukutatásnak hazánkban nagy múltja van, s a régi Korunk is kritikailag gondolta-bővítette mind a Dimitrie Gusti-féle monografikus iskola egykorú törek-véseit, mind a hazai magyar értelmiség szerepvállalását a falvak fejlesztésében az Erdélyi Fiatalok problémafelvetésétől Balázs Ferenc szép gyakorlatán át a Falvak Népe legendás harcáig a vidéki elmaradottság felszámolásáért. Nos, ahogyan állandó tárgyunk az urbanisztika, és e téren közvetíteni is óhatjuk mindazt, ami az ország szakköreiben jó és hasznos megfogán, éppen úgy felszínen akarjuk tartani a falu té-máit is, különös tekintettel arra a követelményre, amit érthetően a falusi értelmi-séggel — a tanszeméllyezettel, agrármérnökökkel és technikusokkal, orvosokkal és egészségügyi személyezettel, a vidéki ipar, nép- és iparművészet, valamint a művelő-dés szakembereivel — szemben támaszt növekvő és másuló szocialista világunk. Itt adódik különben mindaz a konkrét feladat is, mellyel a román nép és a vele élő nemzetiségek együttműködését kell újabb és újabb vállalásokkal tovább erősíteniünk.

Szállóigévé vált Nicolae Ceaușescu elvtársnak ama szép s a nemzeti kérdés le-nini megoldását jelképező megfogalmazása, hogy hazánk román, magyar, német,

szerb és más nemzetiségű dolgozói „az együttélés és az együttesen vívott harc során mindörökké testvérekké váltak, s ma együtt alkotják a szocialista Románia nagy családját“. E világos és sokatmondó meghatározás szellemében javasolja a Központi Párt- és Állami Bizottság, hogy az új területi-közigazgatási felosztás megyéi között — tekintetbe véve a földrajzi, társadalmi-politikai viszonyokat, a lakosság nemzeti-iségi összetételét, a hagyományos kulturális kapcsolatokat és a különböző helységek fejlődési távlatait — külön megyeként szerepeljen a Hargita körül elterülő Székelyföld, magába foglalva a régi Udvarhely, Csík, Gyergyó és Háromszék tájait. Nos, itt is adódik feladat, melyet az ország érdekében a legalaposabban kell elvégeznünk. Fel kell dolgoznunk az ország történetének ismert koordinátái közt a Székelyföld s a székelység történetét, gazdasági és társadalmi monográfiáját, művelődési értékeinek kataszterét, s hozzá kell járulnunk szakembereink teljes képességével — nemzetiségi különbség nélkül — ahhoz a nagyarányú iparosítási és kulturális programhoz, mely e századok óta elhanyagolt hegyes-erdős vidéket a modern Románia szintjére emeli. Ha arra gondolunk, hogy a székelység legjobbjai Gábor Árontól Benedek Elekig és Kacsó Sándorig mennyit harcoltak a régi székely nyomor ellen, mostoha körülmények közt hirdetve bánya, gyár és szövetkezet népmentő jelentőségét, megértjük, hogy a Központi Párt- és Állami Bizottság milyen eleven hagyományokra épít, amikor a szocializmus kiteljesítésének legkedvezőbb körülményei közt új, konkrét lehetőséget nyit a szülőföldi felemelkedésnek a román néppel oly sokban sorstárs székelyek számára.

A hazai magyar lakosság azonban szerteszét lakik az egész országban, s mi sem természetesebb, hogy élve jogaival mindenütt tevékenyen részes a tőkeletésítések munkaszakaszában. Fazekas János elvtársnak a pártkonferencián előadott „tiz pont“-ja gondosan felsorolta a román néppel való együttélésünk, közös alkotó munkánk általános eredményeit és teendőit. Külön ki kell emelnünk azt a tételt, hogy „a román nép kultúrája mellett és ezzel szoros kapcsolatban fejlődik az együttlakó nemzetiségek kultúrája, s valamennyiük a maga sajátos nemzeti jegyével hozzájárul szocialista kultúránk kincsházának gazdagításához“. Nyilvánvalóan itt, a romániai magyar tömegek kulturális szolgálatában, vár ránk a gazdasági munkaképesség, az erkölcsi öntudat fejlesztésének, a szociológiai gondolkodás elmélyítésének, az irodalom és művészetek korszerű kibontásának egy sajátos feladatsora. Távoltartva magunkat a provinciális lemaradás szűklátókörűségétől, de nem engedve egy felelőtlen nihilizmus elidegenedett divatosdijának sem, okos válogatásban kell felújítanunk nemzeti hagyományaink legértékesebb energiáit, hogy a folytonosság és továbbtermelődés, a megmaradás és haladás családi és népi-nemzetiségi biztonságával, mély és valódi emberségével járulhassunk hozzá a román néppel közös hazánk szocialista kultúrájának felvirágoztatásához, mindahhoz, amivel Románia az emberiség történetében ma a béke és nemzetközi együttműködés ügyét előbbreviszi.

A Korunk ebben az emelkedett időben hűen áll pártunk és kormányzatunk mellett, egy vele minden jó szándék előmozdításában s mindannak visszautasításában, ami Románia szuverén történelmiségét, lakosságának testvéri egységét és alkotó munkáját sértené. Mi a szellem eszközeivel dolgozunk és küzdünk: a gondolat és szakmai tudás humánumával jelentkezünk közös munkára az új esztendőben.

KORUNK